

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๘๕๕๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง ทารื้อเกี่ยวกับคำปรับตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสมุทรสาคร ด่วนที่สุด ที่ สค ๐๐๓๗.๔/๑๐๔๕๓ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๒๑๔๔ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕
๒. สำเนาหนังสือกรมโยธาธิการและผังเมือง ที่ มท ๐๗๑๐/๙๕๒๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

ตามที่จังหวัดสมุทรสาครได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับเรื่อง คำปรับตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๗๔ วรรคหก กรณีที่ศาลจังหวัดสมุทรสาคร ได้มีคำพิพากษาลงโทษปรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และเทศบาล นครสมุทรสาครได้หารือว่าคำปรับดังกล่าวตกเป็นของเทศบาลนครสมุทรสาครตามพระราชบัญญัติควบคุม อาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๗๔ วรรคหก หรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๗๔ ได้กำหนดแนวทางในการเปรียบเทียบคดีที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ กล่าวคือ ให้มี คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ได้แก่ (๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ (๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด ซึ่งเป็นหัวหน้าทำการอัยการจังหวัด และหัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีดังกล่าวมีอำนาจเปรียบเทียบคดีในความผิดตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๕ ทวิ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๕ ตริ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๕ จัตวา วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๖ ทวิ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยเมื่อพนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดตามกฎหมายข้างต้น ถ้าผู้กระทำความผิดดังกล่าว และผู้เสียหาย ถ้ามี ยินยอมให้เปรียบเทียบ พนักงานสอบสวนต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ และถ้าคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษถึงจำคุก ให้กำหนดคำปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระ ถ้าผู้ต้องหาและผู้เสียหาย ถ้ามี ยินยอมตามนั้นเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระคำปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอม

/ ตามที่ ...

ตามที่เปรียบเทียบ หรือยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในเวลา ให้ดำเนินคดีต่อไป ค่าปรับที่เปรียบเทียบ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่นโดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

การเปรียบเทียบในคดีอาญานั้น ราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า “เปรียบเทียบ” นี้ไว้ หมายความว่า การที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดค่าปรับผู้กระทำความผิด ในคดีอาญา ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เปรียบเทียบปรับได้ เมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมเสียค่าปรับแล้ว คดีอาญาเป็นอัน เลิกกัน (ป. วิ. อาญา มาตรา ๓๗) และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๗ ได้กำหนดไว้ว่า คดีอาญา เลิกกันได้ ดังนี้คือ (๔) ในคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบ ของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๗๔ วรรคหก ได้กำหนดให้ค่าปรับที่เปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้ตกเป็นของ ราชการส่วนท้องถิ่นโดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน จึงหมายความว่าเฉพาะค่าปรับที่คณะกรรมการ เปรียบเทียบคดีได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการเปรียบเทียบคดีแก่ผู้กระทำความผิดเท่านั้น

(๒) สำหรับเงินค่าปรับที่เกิดจากศาลพิพากษาลงโทษจำเลยในคดีอาญานั้น พระราชบัญญัติ วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า บรรดา เงินที่ส่วนราชการได้รับเป็นกรณีสิทธิ ไม่ว่าจะเป็นได้รับตามกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับ หรือได้รับชำระ ตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ทรัพย์สิน หรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินนั้นนำส่งคลังตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมาย กำหนดเป็นอย่างอื่น และข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ค่าปรับ” ว่า ค่าปรับที่ ส่วนราชการซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายได้รับจากการกระทำความผิดกฎหมาย ตามประกาศกระทรวงการคลัง แต่ไม่รวมถึงค่าปรับหรือเบี้ยปรับที่ได้รับตามกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรและค่าปรับหรือเบี้ยปรับที่ได้รับ ตามนิติกรรมสัญญา และข้อ ๗ วรรคสาม และข้อ ๘ ได้กำหนดเกี่ยวกับเงินค่าปรับที่ได้รับชำระตามคำพิพากษา ของศาล ว่าให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจสั่งหักเงินตามอัตรา ที่ได้รับอนุญาต และนำส่งเงินที่หักนั้นให้แก่ส่วนราชการเจ้าของรายได้เงินค่าปรับ เงินค่าปรับที่เหลือจาก การหักไว้ดังกล่าวแล้วให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ดังนั้น เงินค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลที่สำนักงาน ศาลยุติธรรมรับไว้เป็นกรณีสิทธิและไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น จึงเป็นรายได้ของแผ่นดิน

(๓) เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายผล เจริญสุข ได้ชำระค่าปรับจากการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ฐานก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตและฝ่าฝืนคำสั่งของ เจ้าพนักงานท้องถิ่นให้รื้อถอนอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตดังกล่าวตามคำพิพากษาศาลจังหวัดสมุทรสาคร มิได้เกิดจากการใช้อำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว เงินค่าปรับ ที่นายผล เจริญสุข ได้ชำระไว้จึงเป็นรายได้แผ่นดิน มิได้ตกเป็นของเทศบาลนครสมุทรสาครตามมาตรา ๗๔ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

/ (๔) เนื่องจาก ...

(๔) เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการและผังเมือง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้ขอความร่วมมือกรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวอีกชั้นหนึ่ง

๒. กรมโยธาธิการและผังเมืองได้แจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าวว่า เงินค่าปรับที่จำเลยได้ชำระไว้ที่ศาลจังหวัดสมุทรสาครเกิดขึ้นจากการที่ศาลได้มีคำพิพากษาให้ลงโทษปรับ มิใช่เกิดจากการใช้อำนาจเปรียบเทียบตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่จะตกได้กับราชการส่วนท้องถิ่น จึงเห็นด้วยกับความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เทศบาลนครสมุทรสาครไม่อาจขอรับเงินค่าปรับที่นายผล เจริญสุข ได้ชำระไว้กับศาลจังหวัดสมุทรสาคร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิษฐโส เหมทานนท์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๒๑๔๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง หรือเกี่ยวกับค่าปรับตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓

เรียน อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดสมุทรสาคร ด่วนที่สุด ที่ สค ๐๐๓๗.๔/๑๐๔๕๓ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕

ด้วยจังหวัดสมุทรสาครจังหวัดสมุทรสาครได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอรื้อเกี่ยวกับค่าปรับตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีข้อเท็จจริงสรุปได้ ดังนี้

๑. ศาลจังหวัดสมุทรสาครได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ ๕๑๐๘/๒๕๕๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๗๕๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ระหว่างพนักงานอัยการจังหวัดสมุทรสาคร โจทก์ กับ นายผล เจริญสุข จำเลย โดยพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๙ (๑) , ๑๐๘ ทวิ วรรคสอง พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๑, ๔๒, ๖๕ วรรคหนึ่ง, ๖๖ ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสอง การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันเรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๑ ฐานบุกรุกเข้าไปยึดถือครองที่สาธารณะประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำคุก ๑ ปี ปรับ ๒,๐๐๐ บาท ฐานก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก ๒ เดือน ปรับ ๓,๐๐๐ บาท ฐานฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่มีคำสั่งให้รื้อถอนอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก ๔ เดือน ปรับ ๔,๐๐๐ บาท และปรับรายวันนับแต่วันที่จำเลยฝ่าฝืนคำสั่งตามฟ้องรวมจำนวน ๑,๔๑๕ วัน รวมปรับรายวันเป็นเงินจำนวน ๑๔,๑๕๐ รวมจำคุก ๑ ปี ๖ เดือน และปรับ ๒๓,๑๕๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๙ เดือน และปรับ ๑๑,๕๗๕ บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยได้รับโทษมาก่อน ประกอบกับจำเลยมีอายุมากแล้วและมีฐานะยากจน จึงให้การลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙, ๓๐ ให้จำเลยและบริวารรื้อถอนอาคารดังกล่าวออกจากที่ดินสาธารณะ

๒. เทศบาลนครสมุทรสาครได้มีหนังสือถึงผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสมุทรสาคร แจ้งว่า ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๗๔ วรรคหก ได้บัญญัติว่า “ค่าปรับที่เปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้ให้ตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น โดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน” เทศบาลนครสมุทรสาครจึงขอรับเงินค่าปรับจำนวน ๑๑,๕๗๕ บาท เพื่อนำเข้าเป็นรายได้ของเทศบาลนครสมุทรสาคร

๓. ศาลจังหวัดสมุทรสาครได้มีหนังสือถึงนายกเทศมนตรีนครสมุทรสาคร แจ้งว่า ศาลจังหวัดสมุทรสาครพิเคราะห์แล้วเห็นว่า กรณีที่จะต้องนำส่งค่าปรับให้ราชการส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๗๔ วรรคหก นั้น เป็นเรื่องในชั้นก่อนนำคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาล เมื่อคดีนี้ศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาแล้ว จึงไม่เข้าเหตุตามคำร้อง ในชั้นนี้ จึงให้ยกคำร้อง

/๔. เทศบาล...

๔. เทศบาลนครสมุทรสาครได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร ขอรื้อว่า “ค่าปรับ” ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีความหมายตามนัยที่ศาลจังหวัดสมุทรสาครแจ้งกับเทศบาลนครสมุทรสาครหรือไม่ เพื่อจะได้ถือเป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้องต่อไป

๕. จังหวัดสมุทรสาครพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีเป็นผู้ใช้อำนาจพิจารณาวินิจฉัยกำหนดค่าปรับ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่ามีผู้กระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๔ วรรคสอง และผู้กระทำความผิดยินยอมให้เปรียบเทียบ คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษถึงจำคุก ให้กำหนดค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระ ค่าปรับที่เปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้ให้ตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น โดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน จากข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว ย่อมเห็นได้ว่า ค่าปรับที่นายผล เจริญสุข ได้ชำระไว้ต่อศาลจังหวัดสมุทรสาคร เกิดขึ้นจากการมีคำพิพากษา ลงโทษปรับ ฉะนั้น เมื่อค่าปรับดังกล่าวมิได้เกิดจากการใช้อำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีแล้ว เงินค่าปรับที่นายผล เจริญสุข ได้ชำระไว้ต่อศาลจังหวัดสมุทรสาครจึงไม่ถือว่าเป็นเงินค่าปรับที่เปรียบเทียบได้ตามมาตรา ๗๔ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ให้ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผลให้เทศบาลนครสมุทรสาครในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจขอรับเงินค่าปรับที่นายผล เจริญสุข ได้ชำระไว้จากศาลจังหวัดสมุทรสาครเพื่อนำส่งคลังเทศบาลนครสมุทรสาครได้เช่นกัน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๗๔ ได้กำหนดแนวทางในการเปรียบเทียบคดีที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ กล่าวคือ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ได้แก่ (๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ (๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด ซึ่งเป็นหัวหน้าทำการอัยการจังหวัด และหัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีดังกล่าวมีอำนาจเปรียบเทียบคดีในความผิดตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๕ ทวิ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๕ ตริ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๕ จัตวา วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๖ ทวิ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยเมื่อพนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดตามกฎหมายข้างต้น ถ้าผู้กระทำความผิดดังกล่าวและผู้เสียหาย ถ้ามี ยินยอมให้เปรียบเทียบ พนักงานสอบสวนต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ และถ้าคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษถึงจำคุก ให้กำหนดค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระ ถ้าผู้ต้องหาและผู้เสียหาย ถ้ามี ยินยอมตามนั้น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในเวลา ให้ดำเนินคดีต่อไป ค่าปรับที่เปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้ให้ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่นโดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

/การเปรียบเทียบ ...

การเปรียบเทียบในคดีอาญานั้น ราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า “เปรียบเทียบ” นี้ไว้ หมายความว่า การที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดค่าปรับผู้กระทำความผิดในคดีอาญา ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เปรียบเทียบปรับได้ เมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมเสียค่าปรับแล้ว คดีอาญาเป็นอันเลิกกัน (ป. วิ. อาญา มาตรา ๓๗) และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๗ ได้กำหนดไว้ว่า คดีอาญาเลิกกันได้ ดังนี้คือ (๔) ในคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๗๔ วรรคหก ได้กำหนดให้ค่าปรับที่เปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่นโดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน จึงหมายความว่าเฉพาะค่าปรับที่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการเปรียบเทียบคดีแก่ผู้กระทำความผิดเท่านั้น

๒. สำหรับเงินค่าปรับที่เกิดจากศาลพิพากษาลงโทษจำเลยในคดีอาญานั้น พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า บรรดาเงินที่ส่วนราชการได้รับเป็นกรณีสิทธิ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ใช้ทรัพย์สิน หรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินนั้นนำส่งคลังตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น และข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ค่าปรับ” ว่า ค่าปรับที่ส่วนราชการซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายได้รับการกระทำความผิดกฎหมาย ตามประกาศกระทรวงการคลัง แต่ไม่รวมถึงค่าปรับหรือเบี้ยปรับที่ได้รับตามกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรและค่าปรับหรือเบี้ยปรับที่ได้รับตามนิติกรรมสัญญา และข้อ ๗ วรรคสาม และข้อ ๘ ได้กำหนดเกี่ยวกับเงินค่าปรับที่ได้รับชำระตามคำพิพากษาของศาล ว่าให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจสั่งหักเงินตามอัตราที่ได้รับอนุญาต และนำส่งเงินที่หักนั้นให้แก่ส่วนราชการเจ้าของรายได้เงินค่าปรับ เงินค่าปรับที่เหลือจากการหักไว้ดังกล่าวแล้วให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ดังนั้น เงินค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลที่สำนักงานศาลยุติธรรมรับไว้เป็นกรณีสิทธิและไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น จึงเป็นรายได้ของแผ่นดิน

๓. เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายผล เจริญสุข ได้ชำระค่าปรับจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ฐานก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตและฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้รื้อถอนอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตดังกล่าวตามคำพิพากษาศาลจังหวัดสมุทรสาคร มิได้เกิดจากการใช้อำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว เงินค่าปรับที่นายผล เจริญสุข ได้ชำระไว้จึงเป็นรายได้แผ่นดิน มิได้ตกเป็นของจังหวัดสมุทรสาครตามมาตรา ๗๔ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

/เนื่องจาก ...

เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการและผังเมือง ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาในเรื่องนี้เป็นไปด้วยความรอบคอบ ถูกต้อง จึงขอความร่วมมือกรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาในเรื่องนี้อีกชั้นหนึ่ง แล้วกรุณาแจ้งผลให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบด้วย เพื่อจะได้แจ้งให้จังหวัดสมุทรสาครทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสัทธโอ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
 210/56
 - ๕ ก.ย. ๒๕๕๖
 ที่ มท ๐๗๑๐/ ๕๕๒๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 เลขรับ 56154
 วันที่ - ๓ ก.ย. ๒๕๕๖
 เวลา กรมโยธาธิการและผังเมือง...

ถนนพระรามที่ ๖ เขตพญาไท
 กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๖

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
 2330
 ๕ ก.ย. ๒๕๕๖

เรื่อง ทหารเรือเกี่ยวกับคำปรับตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๒๑๔๙ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า จังหวัดสมุทรสาครได้ขอหารือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เกี่ยวกับคำปรับตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กรณีศาลจังหวัดสมุทรสาครได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ ๕๑๐๙/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๗๕๐/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ระหว่างพนักงานอัยการ จังหวัดสมุทรสาคร โจทก์ กับนายผล เจริญสุข จำเลย โดยศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ๙ เดือน และปรับ ๑๑,๕๗๕ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี หลังจากนั้นเทศบาลนครสมุทรสาครได้มีหนังสือถึงศาลจังหวัดสมุทรสาครเพื่อขอรับเงินค่าปรับ จำนวน ๑๑,๕๗๕ บาท เพื่อนำเข้าเป็นรายได้ของเทศบาลฯ ซึ่งศาลจังหวัดสมุทรสาครแจ้งเทศบาลฯ ว่า กรณีที่จะต้องนำส่งคำปรับให้ราชการส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ ตามมาตรา ๗๔ วรรคหก เป็นเรื่องในชั้นก่อนนำคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาล เมื่อคดีนี้ศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาแล้ว กรณีไม่เข้าเหตุตามคำร้องในชั้นนี้ เทศบาลฯ จึงได้หารือจังหวัดสมุทรสาครว่า คำปรับตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นไปตามนัยที่ศาลจังหวัดสมุทรสาครแจ้งกับเทศบาลฯ หรือไม่ ซึ่งจังหวัดสมุทรสาครได้พิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของศาลจังหวัดสมุทรสาครแต่เนื่องจากยังไม่เคยมีกรณีหารือในลักษณะทำนองนี้มาก่อน จึงขอหารือมายังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่าพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๗๔ วรรคหก ได้กำหนดให้คำปรับที่เปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่นโดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน หมายความว่าถึงเฉพาะคำปรับที่คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการเปรียบเทียบคดีแก่ผู้กระทำความผิดเท่านั้น ส่วนเงินค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลที่สำนักงานศาลยุติธรรมรับไว้เป็นกรรมสิทธิ์และไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น จึงจะตกเป็นรายได้ของแผ่นดิน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายผล เจริญสุข ได้ชำระค่าปรับจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ฐานก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาต และฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้รื้อถอนอาคาร โดยไม่ได้รับอนุญาตดังกล่าวตามคำพิพากษาศาลจังหวัดสมุทรสาคร มิได้เกิดจากการใช้อำนาจเปรียบเทียบคดี ตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว เงินค่าปรับที่นายผล เจริญสุข ได้ชำระไว้จึงเป็นรายได้แผ่นดิน มิได้ตกเป็นของจังหวัดสมุทรสาครตามมาตรา ๗๔ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ แต่โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการและผังเมือง ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาในเรื่องดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้อง จึงขอให้กรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

/ กรมโยธาธิการและผังเมือง

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า เงินค่าปรับที่จำเลยได้ชำระไว้ที่ศาลจังหวัดสมุทรสาครเกิดขึ้นจากการที่ศาลได้มีคำพิพากษาให้ลงโทษปรับ มิใช่เกิดจากการใช้อำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี เงินค่าปรับดังกล่าวจึงไม่ถือว่าเป็นเงินค่าปรับที่เปรียบเทียบตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่จะตกได้กับราชการส่วนท้องถิ่น จึงเห็นด้วยกับความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เทศบาลนครสมุทรสาครไม่อาจขอรับเงินค่าปรับที่นายผล เจริญสุข ได้ชำระไว้กับศาลจังหวัดสมุทรสาคร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกียรติศักดิ์ จันทรา)

รองอธิบดี รักษาการในตำแหน่งวิศวกรใหญ่
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

สำนักควบคุมและตรวจสอบอาคาร

โทร. ๐-๒๒๙๙ ๔๓๕๘ - ๖๐

โทรสาร ๐-๒๒๙๙ ๔๓๖๗